

Česká lékárnická
komora

ATB v kostce

dispenzační pomůcka

PENICILINY

amoxicilin

Duomox[®], Ospamox[®]

à 8 – 12 hod.

spolknout nebo susp.
– vanilková chuť (Duomox[®])

amoxicilin + klavulanát

Amoksiklav[®], Augmentin[®], Curam[®],
Medoclav[®], Megamox[®]

à 8 – 12 hod.

fenoxymethylpenicilin

Ospen[®], Penbene[®],
V-penicilin[®]

à 6 – 8 hod.

60 min. před

sultamicilin

Unasyn[®]

à 12 hod.

! alergie → vysadit, lékař

CEFALOSPORINY

cefadroxil

Biodroxil[®], Duracef[®], Valdocef[®]

à 12 – 24 hod.

cefprozil

Cefzil[®]

à 12 – 24 hod.

cefuroxim

Medoxin[®], Xorimax[®], Zinnat[®],
Ricefan[®]

à 12 hod.

antacida/H2-antag.
min. 2 hod odstup!

do 15 min.

při nevolnosti s jídlem/mlékem

! alergie → vysadit, lékař

! **urputný PRŮJEM** → lékař

MAKROLIDY

klarithromycin

Clarithromycin Teva[®], Fromilid[®],
Klacid[®]

*silně inhibuje
CYP3A4*
à 12 – 24 hod.

LI: simvastatin → konzultovat
změnu na azithromycin
či dočasné vysazení statinu!

roxithromycin

Roxithromycin-Ratiopharm[®]

*slabě inhibuje
3A4*
à 12 – 24 hod.

spiramycin

Rovamycin[®]

substrátem 3A4
à 6 – 12 hod.

nejdříve 1 hod. po jídle

azithromycin

Azibiot[®], Azit(h)romycin x[®], Azitrox[®],
Sumamed[®], Zitrocin[®]

*antacida
2 hod odstup!*
à 24 hod.
(3 – 5 dní)

susp. a síly 125 mg:
1 hod. před, 2 hod. po
síly 250 a 500 mg:
lze s jídlem

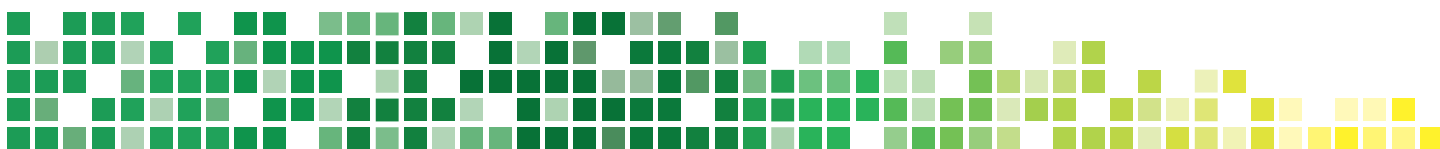
zeptat se na ostatní medikaci
– četné LI !!! (antikoagulancia,
BKK, theofylin ad.)

! alergie → vysadit, lékař

! **urputný PRŮJEM** → lékař

prodlužují QTc

BKK = blokátory kalciových kanálů, QTc = korigovaný interval QT na EKG

OSTATNÍ ANTIBIOTIKA

klindamycin

Dalacin®

à 6 – 8 hod.

kovová pachuť

doxycyklin

Deoxymykoin®, Doxybene®,
DoxyHexal®

à 12 hod.

Ca, Fe, minerály, antacida, multivitaminy – **2 hod. odstup!**

KI: DĚTI do 8 let, G, L

30 minut poté **nelehat**
(jícen!)

! urputný PRŮJEM
(i po měsíci) → lékař

CHINOLONY

ofloxacin

Ofloxin®

à 12 hod.

ciprofloxacin

Cifloxinal®, Ciphin®, Ciplox®,
Ciprinol®

à 12 hod.

prulifloxacin

Unidrox®

1 rázově
(příp. à 24 h
max. 10 dní)

Ca, Fe, minerály, antacida,
multivitaminy – **2 hod. odstup!**

při nevolnosti s jídlem, prodlužují QTc

mladí: KLID na lůžku (šlachy!)
senioři: ! urputný PRŮJEM → lékař

dotaz na jinou medikaci - četné LI! (theofylin,
duloxetin, tizanidin, agomelatin ad.)
+ omezit pití kávy a pravého čaje

OSTATNÍ CHEMOTERAPEUTIKA

co-trimoxazol = trimethoprim+sulfamethoxazol

Biseptol®, Cotrimoxazol AL®,
Sumetrolim®

à 12 hod.

KI:
G,
L

NSA, vit. C kyselé – vůbec!

kys. listová snižuje
účinek, ale někdy
naopak indikována
k mírnění NŮ

LI: riziko
hyperK+

! alergie/vyrážka → vysadit, lékař

trimethoprim

Triprim®

à 12 hod.

metronidazol

Entizol®

2x – 3x denně

– ani přípitek!
+ abstinovat 48 hod.
po dobrání

KI: 1. trim. G, L

může barvit moč

kovová pachuť

nitrofurantoin

Furolin®

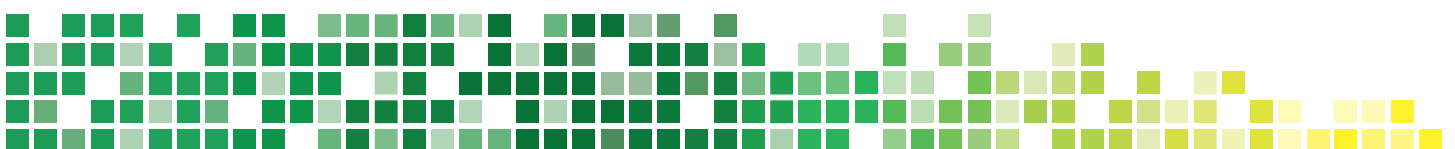
à 8 – 24 hod.

Mg, minerály,
antacida – 2 hod.
odstup

NE posl. měsíc G

barví moč dohněda

CHEMOTERAPEUTIKA

nifuratel

Macmiror®

à 8 – 12 hod.

KI: děti do 5 let

Obecně při dispenzacii všech antibiotik:

- Riziko postantibiotického průjmu – **doporučení suplementace živých kmenů** (probiotika/živý jogurt), podávat mezi dávkami antibiotika.
- Ženy a dívky užívající p.o. hormonální antikoncepci – **upozornění na snížený účinek antikoncepce** vlivem redukované střevní mikroflóry.
- Antibiotickou **léčbu neukončovat předčasně** – vždy dobrat dávku doporučenou lékařem. V případě alergie nebo nesnášenlivosti kontaktovat lékaře a dohodnout další postup.
- Některá užívaná ATB mohou u warfarinovaných pacientů měnit jeho kinetiku a tedy i riziko nežádoucích účinků. Nejvýraznější je tento efekt u makrolidů.

probiotika od 1. dne léčby

ženy ↓ uč. HA

ATB nevysadit předčasně

LI: warfarin

ATB v kostce – dispenzační pomůcka

Autor: **Mgr. Karolína Sochorová**, Fakultní nemocnice Brno, Nemocniční lékárna, Jihlavská 20, 625 00 Brno; DSP na Ústavu humánní farmakologie a toxikologie, Farmaceutická fakulta, VFU Brno, Palackého 1/3, 612 42 Brno

Konzultant: PharmDr. Milan Havlíček

Recenzent: PharmDr. Marie Zajícová

Vysvětlivky:

	Zapít sklenicí vody a v průběhu terapie je doporučen vyšší příjem tekutin.		Potraviny a preparáty bohaté na vícemocné kovy neužívat současně.
	Užívat 30 min před jídlem a 2 hodiny po jídle (pokud neuvedeno jinak).		Kyselé potraviny a preparáty v průběhu terapie neužívat.
	Užívat s jídlem či po jídle.		Chránit pokožku před slunečním zářením kvůli riziku fototoxické reakce.
	Užívat na počátku jídla.		Vyhnout se konzumaci alkoholu v průběhu terapie.
	Užívat těsně po jídle.	G L	Gravidita Laktace

Piktogramy byly převzaty z materiálů ČLnK pro **Antibiotický týden v prostředí lékáren 2014** a upraveny autorkou.

Výběr léčiv by měl představovat všechna nevázaná perorální ATB t.č. dostupná v ČR. Firemní názvy LP byly převzaty z Databáze léků SÚKL, filtr: Perorální podání, Obchodované. „x“ je pro zjednodušení uváděno namísto názvu firmy.

Zdroje:

UpToDate: Drug Informations [online]. Alphen aan den Rijn (NL): Wolters Kluwer®, 1992-2016 [vid. 28. 8. 2016].

Mikro-verze AISLP – 2016.2 (stav k 1. 4. 2016). Praha: INPHARMEX, spol. s r.o., 2016.

SÚKL: Databáze léků [online]. Praha: SÚKL, 2010-2016 [vid. 28. 8. 2016].

Vachek J., Tesař V., Zakiyanov O., Maxová K. a kol. *Farmakoterapie v těhotenství a při kojení: [průvodce pro každodenní praxi]*. Praha: Maxdorf, ©2013. Moderní farmakoterapie. ISBN 978-80-7345-333-6.

Vydala Česká lékárnická komora v roce 2016

Copyright © 2016 Jiné užití než pro potřebu lékárníků není dovoleno.

